

(Za kmetijske zadruge) je dovolil naš deželni zbor 2000 gld. podpore. Slovenske zadruge, prosite za podporo, sicer jih razdelijo zopet samo med Nemce. Naslov je: «Slavni deželni odbor v Gradcu». Prošnja se piše izključno v slovenskem jeziku.

(Sv. Jurij ob Ščavnici.) Bralno društvo priredi dne 10. sept. veselico v gostilni gsp. L. Šijanca pri Sv. Duhu na Stari gori s sledečim sporedom: Pozdrav, tamburanje, petje in gledališka igra. Veselica se vrši o vsakem vremenu. Vstop prost. Začetek ob 4 in pol popoldne. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Za šolo na Muti) so nabrali na primiciji č. g. Lorenčiča 54 K., č. g. Somrek na shodu podruž. sv. Cirila in Metoda v Lehnu 25 K., č. g. Mandeliček na Remšniku 5 K in č. g. J. Cerjak 18 K, katere so darovali č. g. M. Jurkovič 10 K, neko omizje povodom otvoritve čitalnice v Konjicah 5 K in neimenovan 3 K.

(Vsem hmeljarjem.) Kakor znano, vršila se bode v tekočem letu v Pragi predrazstava svetovne razstave v Parizu 1900 in sicer le za hmelj in ječmen. — Po izvestju izvrševalnega odbora za svetovno razstavo, bo se iz vsacega avstrijskega hmeljskega okolišča pripustila le ena originalna bala (blizu 100 kg.) k razstavi. Podpisano društveno vodstvo pa je dobilo od posebnega odbora za predrazstavo dovoljenje, da sme Južnoštajarsko tamkaj razstaviti dve originalni bali in sicer po eno od golding-a in od poznega hmelja. — Da se ugled našega hmelja še poveča in bolj razširi, skrbelo bode hmeljarsko društvo, da se bode v teh balah razstavil najboljši hmelj. V to svrhu je podpisano društveno vodstvo sklenilo, vse hmeljarje, kateri pridelujejo fini, za razstavo ugodni hmelj, povabiti, da naj vpošljejo prej ko mogoče uzorce, ktere bode društveno vodstvo pregledalo in določilo za razstavo najugodnejše. Hmeljarsko društvo bode potem od dotičnih hmeljarjev kupilo po eno balo (blizu 100 kg.) hmelja in sicer za ceno, ktera bode navadno tržno ceno presegala za 20 do 30 gld. — Ob enem se pa tudi obvestijo oni hmeljarji, kateri se bodo razstave le z uzorci vdeležili, da naj iste pošljejo najkasneje do 20. septembra t. l. podpisanemu vodstvu. Posebne vrečice za uzorce (blizu 5 kg.) bodo se pravočasno poslale dotičnim hmeljarjem. Potrebne napise preskrbelo bode tudi društveno vodstvo. — Žalec, dne 27. avgusta 1899. Vodstvo hmeljarskega društva.

Gospodarske stvari.

Živinske zavarovalnice.

(Konec.)

Ustanovile so se na mnogih krajih, osobito na Moravskem, Tirolskem in Nižjeavstrijskem krajevne živinske zavarovalnice, ki se raztezajo na posamezne ali več malih občin. V dokaz, da i krajevne zavarovalnice lahko plodonosno delujejo, naj navedem le dejstvo, da se je na Nižjeavstrijskem v teku jednega, to je prvega leta (od 1. julija lanskega do 1. julija letošnjega leta) od 1609 nižjeavstrijskih občin združilo 605 v krajevne zveze za zavarovanje goveje živine. Teh 605 krajevnih zvez je spojeno v deželno zavarovalnico za govejo živino, ki šteje nad 26.000 članov z nad 85.000 zavarovanega goveda v vrednosti 20 milijonov kron. Za padlo živinče je nižjeavstrijska zavarovalnica izplačevala preteklo leto 88 odstotkov zavarovalne vrednosti, odštevši komisijske stroške. Najlepše izpričevalo, da odgovarjajo te zavarovalnice resnični potrebi, je ogromna dasi prostovoljna udeležba že v prvem letu.

Še bolje kakor prostovoljno zavarovanje bi delovalo obvezno zavarovanje, ako bi se isto raztezalo po celi državi ali vsaj celi deželi: kužnih boleznih ne bi ljudstvo zakrivalo, v svesti si, da prejme gotovo odškodnino; mesogledstvo bi se vestno vršilo, ker bi dobil

lastnik v vsakem slučaju za manj vredno, zdravju škodljivo ali gnjusno meso dostojno povračilo. Pridobil bi tudi nek drugi stan, za katerega nimamo Slovenci poštenega imena in čegar torišče kužne bolezni najbolj raznaša. Zavarovanje bi ščitilo živinorejo pred vsemi slučajnostmi in nezgodami, in ta bi prinašala vsled tega več gotovega dobička; to bi zopet izboljševalo domača plemena in povzdignilo ceno živini. Velike koristi bi bilo zavarovanje tudi za izvoz naše živine, ker bi izvažali le dokazano zdravo žival in zanesljivo meso.

V štajarskem deželnem zboru se je naročilo v letošnjem zasedanju deželnemu odboru, naj pouči, kako bi se osnovala okrajne zavarovalnice za govejo živino in naj sestavi pravila za take zavarovalnice na podlagi vzajemnosti. Te okrajne zavarovalnice bi se potem združile v deželno zvezo, jednako kakor se je zgodilo s krajevnimi na Nižjeavstrijskem. Zavarovalna premija bi znašala na leto 1%, k večjemu 1.2%, zavarovalne vrednosti, torej jako malo, ako se pomisli, da je vzajemna zavarovalnica na Dunaju zahtevala za govejo živino 3—5% in za konje 5—7% letne premije.

Povprečno gospodarji mož 30 let; s približno 30 leti podeduje ali prevzame gospodarstvo in s primeroma 60 leti vóli, preda posestvo svojim naslednikom.

Vzemimo reveža, ki si redi samo eno kravico, vredno 60 gld., v teku 30 gospodarskih let bi plačal, ako določimo zavarovalno premijo tudi na 1½%, 27 gld. zavarovalnine. Vprašamo zdaj, ali ne bode posestnik te krave v teku 30 let imel skode za 27 gld. v slučaju, da mu pogine ali da jo mora zaklati, hoteč rešiti vsaj kožo in meso? Pač rad bode plačeval na leto 60—90 krajcarjev zavarovalne premije, ako si je svest, da je zavarovan proti vsaki nezgodi, ki bi zadela njegovo kravico.

Vzemimo boljšega posestnika, ki ima dvoje konj in 8 goved; za konja, vredna povprečno po 150 gld., bi plačal na leto 2% zavarovalne premije, torej za oba 6 gld. na leto; za goveda po 1½%, torej, ako računamo povprečno vrednost teh 8 goved po 60 gld., 7 gld. 20 kr. na leto; za 2 konja in 8 goved skupaj k večjemu 13 gld. 20 kr. V teku 30 let svojega gospodarjenja bi plačal zavarovalnici 396 gld., katera svota bi se utegnila pri dobro urejeni zavarovalnici za tretjino zmanjšati, tako, da bi plačal v 30 letih le 264 gld. Ob ta znesek pa bi gospodar v teku 30 let prav lahko prišel pri 8 govedih in 2 konjih in vsled tega se ne bode protivil nizki letni premiji.

O delovanju zavarovalnic utegnemo izpregovoriti ob prihodnji priliki. Slivnik.

Pesen v poduk „zapelanim“ Slovincem.

Težke misli misli pesnik Muršič.
Z Visenjacom dolgo že se trudi,
Trudi se in v svrhu to deluje,
Da okraj bi ptujski zitorodni
Správil pod oblast gospodov nemških.
Saj gospodi nemški so prijazni,
So prijazni, s kmetom vljudni,
Vladali bi dobro, misli Muršič.
A zaman je trud ves dolgoletni.
Ljudstvo se ne vda gospodom ptujskim.
Težke misli misli pesnik Muršič.
Pošlje Bógosláva po okraju,
Da naj opazuje, bistro gleda,
Kaj bi temu moglo biti krivo,
Da Slovenec ne zaupa Nemcu.
Bogoslav potuje po okraju,
Bistro gleda, vse mi opazuje,
Zapisuje in si zapomnjuje
Kar je videl med slovenskim ljudstvom.
Hudo dere kmeta vsa gospoda ptujska
Bodisi trgovec, bodisi obrtnik,
Bodisi v gostilni, bodisi v pekarni.
Lepo blago ceno mu kupuje,

Slabo blago drago mu prodaja.
Sladki so, če kaj od njih kupuješ,
Kadar pa pomoči prosiš Nemcev,
So ošabni in nad vse prevzetni.
Kmete imenujejo neumne,
Sebe bistro glave, modrijane.
Ljudstvo pa v okolici se vzbuja,
Gléda, kak ga mesto izsesava,
Izsésava, gmotno uničuje.
To ravnanje Nemcev mu preseda,
Nima več zaupanja v Ptujčane.
Nemcev noče več mastiti z žulji,
Saj ima doma trgovce svoje,
Sine bratov, sester, znancev,
Tem pač rajši nosi svoj zaslužek,
Ker so blažji, ker so bratje,
Bratje po slovenski krvi.
Bógosláv se vrne s potovanja
Muršiču natanko vse razklada,
Vse razklada, vse pripoveduje
Kar je gledal po okraju ptujskem . . .
Muršiču se čelo zatemnilo.
Ne verjame golču Bogoslava.
Kri mu šine, vdári v glavo,
Jeza se rodi mu v prsih,
In besede govori mi take:
Bogoslave, ti se motiš,
Nemci so mi dobro znani,
Saj občujem mnogo ž njimi
Po gostilnah in po cestah
Niso tako brez vsmiljenja!
Zapeljani so Slovenci
Zato govorijo hudo.
Bogoslav se mu odreže hitro:
Muršič, Muršič, kaj mi praviš?
Ti Slovencev ne poznaš mi!
Ti občuješ samo z Nemci,
Po gostilnah in po cestah.
V Nemce si zaljubljen grozno.
In ljubezen ti je vzela
Vse razmišljanje potrebno.
Ti na Nemcih vse mi hvališ,
Graje nič ne vidiš vredno.
Kako pa poznaš Slovence?
Slabo, le iz nemških glasov.
Kak bi sodil torej trezno?
Tebi Nemci niso škodovali,
Ker jim nimaš ničesa prodati,
Tebe Nemci niso goljufali
Ker je tvoje kupovanje majhno.
Kaj boš torej ti govoril?
Tiho bodi, iglo vzami,
Pridno šivaj, kruh si služi
Nemce pusti, naš postani,
Čut slovenski si ohrani!

Brinov Nacc.

Loterijne številke.

Dunaj 2. septmb. 1899: 49, 75, 53, 81, 56,
Gradec „ „ „ 11, 20, 7, 23, 69

Fulard-svila 65 kr.

do 3 gold. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obrazcih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. v najbolj novosegurnih tkaninah, barvah in obrazcih. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam sé prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste.
Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste restante.

Slovinci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovinci,

darujte za šolo v Muti